
EEN KANTTEKENING BIJ HET JAARBOEK 1979

Aan het artikel van C. A. Schilp over „Vijftig jaar beeldende kunst in Utrecht“ in het onlangs verschenen jaarboek is op zichzelf een kleine geschiedenis verbonden, die ik hier graag aan de vergetelheid wil ontrukken.

Toen acht jaar geleden plannen gesmeed werden voor het jaarboek 1973, dat in verband met de viering van het 50-jarig bestaan van onze vereniging een speciaal karakter moest dragen, is gekozen voor een opzet, die naast de geschiedenis van onze eigen vereniging en van soortgelijke verenigingen in de provincie in grote trekken een beeld zou moeten geven van het culturele leven zoals dat zich in dezelfde periode in Utrecht heeft afgespeeld. Zo is een bundel tot stand gekomen die naast een inleidend artikel en de hierboven genoemde onderwerpen bijdragen bevat over *toneel* (door C. A. Schilp), *literatuur* (door Hans van Straten), *muziek* (door Wouter Paap), alsmede over *monumentenzorg* (W. Stooker e.a.) en over de *musea* (Jkvr. dr. J. M. van Winter) in Utrecht. Uiteraard was ook in de maak een stuk over *Beeldende kunst*, maar door allerlei omstandigheden kon de auteur die ons dit artikel had beloofd zijn toezegging niet gestand doen, zodat tot verdriet van de toenmalige redactie dit jubileumjaarboek incompleet moest verschijnen.

Bij een „afscheidsborrel“ die de redactie de auteurs van deze bundel bij het verschijnen aanbood, is deze gang van zaken natuurlijk ter sprake gekomen en - was het misschien door de gezellige sfeer ten huize van de heer en mevrouw Struick, of kwam het door de sherry? - hoe het zij, de heer Schilp liet zich ontvallen zelf eigenlijk wel zin te hebben dit onderwerp eens aan te pakken, omdat hij zoveel beeldende kunstenaars persoonlijk had gekend en het wel aantrekkelijk vond ook zijn herinneringen op dat gebied eens te ordenen en vast te leggen. Instemmende reacties vanzelfsprekend van de jaarboekredactie, die dan ook niet heeft nagelaten hem aan deze belofte te houden! En zo is dan nu met een tussenpoze van enkele jaren toch de completerende bijdrage van het jaarboek 1973 verschenen, waarmee de heer Schilp, door op twee gebieden acte de présence te geven zich voor de beschrijving van de periode '23-'73 en voor de vereniging Oud-Utrecht wel zeer verdienstelijk heeft gemaakt!

Als lid van de toenmalige jaarboekredactie dacht ik er goed aan te doen deze samenhang nog even te vermelden, opdat zowel de bundel 1973 als het artikel „Vijftig jaar beeldende kunst in Utrecht“ in het jaarboek 1979 beter tot hun recht zouden komen.

E. L. S. Offringa-Boom

GREPEN UIT DE ARCHIEVEN

Bezoekje aan de notaris

Op een dag in het jaar 1683 moest jonker Pieter van Reede, kapitein onder het regiment van de graaf van Wadecque, bij notaris Van Drielenburgh met twee heren, Marcus Nobell en Davidt de Waell, enige zaken afwikkelen. Davidt de Waell was niet op het afgesproken tijdstip aanwezig en de kapitein en Marcus Nobell moesten in het huis van de notaris zijn komst afwachten. Toen De Wael eindelijk na enige uren op kwam dagen, was de kapitein behoorlijk uit zijn humeur en hij zei gepikeerd: „well De Waell, gij moet well een groot man wesen, dat gij mijn hier omtrent drie uren hebt laten wachten, daer ick twee off driemaal om u gesonden heb. De soude ick geen boer laten doen!“ Davidt de Waell vond het echter niet nodig zich te verontschuldigen: „Well, hadt gij niet willen wachten, gij soudt heengebruyt hebben!“ De kapitein barstte nu helemaal van woede en hij viel uit: „Gij spreekt brutael en van sulcke woorden soude ick u well eens lustich laten bastoneeren (= met een stok afranselen)“.

De Wael antwoordde prompt: „Gij behoeft mijn niet

te laten bastoneeren; hebt gij de coragie (= moed), doet het selfs!“ Kapitein Van Reede hief toen het rottinkje dat hij in de hand had, op en terwijl hij daarmee dreigend stond te zwaaien, gaf hij te kennen: „Kerell, mijn handen en mijn rottingh sijn te goet om u daermede te slaen!“ Hij had dit nog maar net gezegd, of de driftige De Waell trok zijn mes met de bedoeling voorgoed met de jonker af te rekenen. Gelukkig had de notaris echter een doortastende schoonzuster! Zij greep Davidt de Waell snel bij de arm en Marcus Nobell kon toen het mes uit zijn hand rukken. Terwijl Nobell het wapen onder zijn voeten kromboog, zag de gebelgde kapitein nog kans om Davidt de Waell met zijn rotting een mep te verkopen. Hoe de bijeenkomst bij de notaris verder is verlopen, vertellen de stukken niet, maar van het afwikkelen van de zaken zal niet veel meer terecht zijn gekomen!

Uit: Criminele stukken. G.A.U., Stadsarch. II nr. 2244.
J. N. van der Meulen

Met toestemming van de redaktie overgenomen uit „De Spuikoker“.